

European Securities and
Markets Authority

Suunised

Euroopa turu infrastruktuuri määruse (EMIR) kohaste kesksetele vastaspooltele suunatud protsükliilisusvastaste tagatismeetmete kohta

Sisukord

I. Reguleerimisala.....	2
II. Viited õigusaktidele ja lühendid	2
III. Eesmärk.....	3
IV. Järgimis- ja aruandluskohustused	3
V. Suunised	4
V.1. Protsükliisuse korrapärane hindamine	4
V.2. Protsükliisusvastaste tagatismeetmete kohaldamine kõigile olulistele riskiteguritele ..	5
V.3. RTSi artikli 28 lõike 1 punkti kohase tagatispuhvri ammendumine	6
V.4. RTSi artikli 28 lõike 1 punkti c kohane tagatise alampiir.....	6
V.5. Tagatise parameetrite avalikustamine	6

I. Reguleerimisala

Kellele?

1. Need suunised on ette nähtud Euroopa turu infrastruktuuri määruse (EMIR) artikli 22 kohaselt määratud pädevatele asutustele, kes teostavad järelevalvet EMIRi artikli 14 alusel tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte üle.

Mis?

2. Need suunised on seotud tagatisnõuete kohaldamisega protsüklilisuse piiramiseks vastavalt EMIRi artiklile 41 ning RTSi artiklile 10 ja artiklile 28.

Millal?

3. Suuniseid kohaldatakse alates 3. detsembrist 2018.

II. Viited õigusaktidele ja lühendid

Viited õigusaktidele

<i>ESMA määrus</i>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ ¹
<i>EMIR</i>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta ²
<i>RTS</i>	Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 153/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavaid nõudeid ³

---

¹ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84

² ELT L 201, 27.7.2012, lk 1

³ ELT L 52, 23.2.2013, lk 41

Lühendid

Protsükliilusvastased tagatismeetmed	RTSi artiklist 28 tulenevad protsükliilusvastased tagatismeetmed
Kesksed vastaspoolled	EMIRi artikli 14 alusel tegevusloa saanud kesksed vastaspoolled
Pädev asutus / riiklik pädev asutus	EMIRi artikli 22 alusel määratud asutus
EK	Euroopa Komisjon
EMIR	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
ESRB	Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu
RTS	Kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavad regulatiivsed tehnilised standardid, st komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 153/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses kesksete vastaspooltega suhtes kohaldatavate nõuete regulatiivsete tehniliste standarditega

III. Eesmärk

4. Nende suuniste eesmärk on luua Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi raames järjepidev, tõhus ja tulemuslik järelevalve ning tagada EMIRi artikli 41 ja RTSi artiklite 10 ja 28 ühine, ühtne ja järjepidev kohaldamine, et piirata kesksete vastaspoolte võimendustagatise protsükliilusust.

IV. Järgimis- ja aruandluskohustused

Suuniste staatus

5. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused tegema kõik selleks, et neid suuniseid järgida.

6. Pädevad asutused, kelle suhtes käesolevaid suuniseid kohaldatakse, peavad neid järgima, lisades need oma riiklikku õigus- või järelevalveraamistikku.

Aruandlusnõuded

7. Pädevad asutused, kelle suhtes neid suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates suuniste kõigis ELi ametlikes keeltes ESMA veebilehel avaldamise kuupäevast, teatama ESMA-le, kas nad i) järgivad suuniseid, ii) ei järgi, kuid kavatsevad seda teha, või iii) ei järgi ja ei kavatse seda teha.
8. Samuti peavad pädevad asutused suuniste mittejärgimise korral teatama ESMA-le kahe kuu jooksul alates suuniste kõigis ELi ametlikes keeltes ESMA veebilehel avaldamise kuupäevast suuniste mittejärgimise põhjused.
9. Teatise vorm on ESMA veebilehel. Kui vorm on täidetud, tuleb see saata ESMA-le.

V. Suunised

V.1. Protsüklilisuse korrapärane hindamine

10. Pädevad asutused peavad tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool määratleks tagatiste protsüklilisuse kontekstis kvantitatiivsed parameetrid, millega hinnata võimendustagatise, sealhulgas tagatiste lisandeid. Keskset vastaspool võivad määratleda oma parameetrid ja peaksid terviklikult hindama pikaajalist / lühiajalist stabiilsust, seda ka turgude volatiilsusega võrreldes, kasutades indikaatoreid, ning tagatiste konservatiivsust⁴. Näiteks järgmised näitajad on parameetrid:
  - lühiajalist stabiilsust saab mõõta sellise parameetriga nagu tagatiste muutus määratletud perioodi jooksul või tagatise standardhälve;
  - pikaajalist stabiilsust saab jälgida sellise parameetriga nagu maksimaalse ja minimaalse võimendustagatise suhe määratletud perioodil;
11. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool kohaldaks parameetreid, et hinnata korrapäraselt tagatise nõuete protsüklilisust ja potentsiaalset protsüklilisust, mis tuleneb mis tahes olulistest ettepanekutest võimendustagatise jälgimisparameetrite muutmiseks enne selliste muudatuste tegemist. Hindamise osana peaks keskne vastaspool arvestama oma tootevaliku ja liikmesuse omadusi ning riskijuhtimise tavaid.
12. Kui parameetrite alusel ilmneb tagatise nõuetest tulenev protsükliline mõju, peaksid pädevad asutused tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool vaatab üle oma

---

⁴ Üldiselt peaksid keskset vastaspool võtma parameetreid arvesse oma võimendustagatise nõuete stabiilsuse ja konservatiivsuse hindamisel.

protsüklilisusvastaste tagatismeetmete kohaldamise ja teeb oma poliitikas asjakohased kohandused, et tagada selliste protsükliliste mõjude asjakohane lahendamine.

13. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool töötab seega välja oma protsüklilisusvastaste tagatismeetmete kohaldamise läbivaatamise poliitika. Selles poliitikas tuleb täpsustada vähemalt järgmist:

- (a) tagatiste protsüklilisuse riskivalmidus, nt võimendustagatise suuremate sammudega suurenemise lubatav künnis;
- (b) kvantitatiivsed parameetrid, mida kasutatakse tagatiste protsüklilisuse hindamiseks;
- (c) hindamise sagedus;
- (d) võimalikud meetmed, mida võidakse võtta parameetrite tulemuste käsitlemiseks; ja
- (e) juhtimiskord seoses parameetrite tulemustest aruandmisega ja tulemustest tulenevate meetmete heakskiitmisega.

14. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool säilitab oma läbivaatamise dokumendid, sealhulgas arvutatud parameetrid ning vastavalt RTSi artiklile 12 tulemuste käsitlemiseks võetud meetmed.

V.2. Protsüklilisusvastaste tagatismeetmete kohaldamine kõigile olulistele riskiteguritele

15. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool kindlustaks, et protsüklilisusvastaseid tagatismeetmeid kohaldataks vähemalt kõikidele olulistele riskiteguritele, mis võiksid kaasa tuua järsud muutused võimendustagatises ning mis võivad, kui asjakohane, hõlmata hinnanihkeid, välisvaluuta nihkeid, eeldatavaid volatiilsusnihkeid, tagasimaksetähtaja pikendamisi, portfelli marginaalide vahesid ja portfelli tagatise tasaarvestusi. Kahtluste vältimiseks märgitakse, et keskne vastaspool võib kohaldada protsüklilisusvastaseid tagatismeetmeid toote või portfelli tasemel seni, kuni kohaldamine puudutab kõiki tagatise arutamisel kasutatud olulisi riskitegureid.

16. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool, kes otsustab kohaldada tagatispuhvrit vastavalt RTSi artikli 28 lõike 1 punktile a selliste mittelineaarsete toodete puhul nagu optsioonid, peaks kohaldama puhvrit riskiteguri tasemel, selle asemel et tagatist otse 25% ülespoole korrigeerida.

17. Protsüklilisusvastaste tagatismeetmete rakendamisel riskitegurite tasemel võib keskne vastaspool kasutada eri protsüklilisusvastaseid tagatismeetmeid erinevate riskitegurite puhul või kohaldada sama protsüklilisusvastast tagatismeedet kõikide riskitegurite puhul. Kui keskne vastaspool otsustab kasutada sama protsüklilisusvastast tagatismeedet kõigi

riskitegurite puhul, võib ta seda teha, kohaldades seda meedet sõltumatult igale riskitegurile või kasutades kõigi riskitegurite üleselt sisemiselt ühtseid stsenaariume.

V.3. RTSi artikli 28 lõike 1 punkti kohase tagatispuhvri ammendumine

18. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalvel all olev keskne vastaspool, kes otsustab kohaldada tagatispuhvrit, mis on vähemalt 25% arvutatud tagatisest, peaks välja töötama ja säilitama dokumenteeritud põhimõtted ja menetlused, milles oleks määratud tingimused, mille korral puhver võiks ajutiselt ammenduda. Selliste põhimõtete ja menetluste puhul peaks täpsustama vähemalt järgmist:

- (a) parameetrid ja künnised, mille puhul keskne vastaspool arwab, et tagatisnõuded suurenevad oluliselt ja mis võib õigustada tagatispuhvri ammendumist;
- (b) tagatispuhvri täiendamise tingimused pärast selle ammendumist; ja
- (c) juhtimiskord seoses tagatispuhvri ammendumise ja täiendamise heakskiiduga.

V.4. RTSi artikli 28 lõike 1 punkti c kohane tagatise alampiir

19. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool väldib modelleerimismeetodite kasutamist, näiteks tagasivaateperioodi vaatlustele eri kaalude rakendamist, et vähendada 10-aastase tagasivaateperioodi kasutamist tagatise alampiiri arvutamiseks, kohaldades RTSi artikli 28 lõike 1 punkti c kohast protsüklilisusvastast tagatismeedet.

20. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool tagab, et tagatise alampiir arvutatakse meetodil, mis vastab EMIRis ja RTSis sätestatud nõuetele, sealhulgas RTSi artiklitest 24, 26 ja 27 tulenevatele nõuetele.

21. Pädevad asutused peaksid tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool arvutab tagatise alampiiri ka sama sageli, kui toimub tagatiste korrapärane läbiarvutamine, välja arvatud juhul, kui keskne vastaspool suudab teisiti tõendada, et tagatise alampiir jääb püsivaks pikema aja jooksul seni, kuni tagatise alampiir uuesti arvutatakse.

V.5. Tagatise parameetrite avalikustamine

22. Kooskõlas RTSi artikliga 10 peaksid pädevad asutused tagama, et iga nende järelevalve all olev keskne vastaspool avalikustab tagatisnõuete arvutamisel kasutatavad mudelid. Selline avalikustamine peaks sisaldama vähemalt järgmist teavet, mille keskne vastaspool määratleb iga kasutatava tagatismudeli kohta:

- (a) usaldusvahemik;

- (b) tagasivaateperiood;
- (c) likvideerimisperiood;
- (d) parameetrid ja meetoodika, mida kasutatakse tagatiste tasaarvestamisel vastavalt RTSi artiklile 27;
- (e) teave tagatiste arvutamisel kasutatud mudelite kohta, näiteks kvantitatiivne meetoodika (nt VaR mudeli tüüp), niisuguste mudelite ja nende valemite jaoks tehtud kohanduste või lisandite kasutamine; ja
- (f) võetud protsüklilisusvastased tagatismeetmed ning valitud protsüklilisusvastaste tagatismeetmete rakendamisel kasutatud meetoodika ja parameetrid. Eelkõige tehakse järgmist:

keskne vastaspool, kes võtab vastu RTSi artikli 28 lõike 1 punkti a, peab avalikustama kogutud tagatisnõuete puhvriprotsendi ning ammendumise ja täiendamise tingimused;

keskne vastaspool, kes võtab vastu RTSi artikli 28 lõike 1 punkti b, peab avalikustama oma stressinäitajate tuletamise meetodi ja nende kaasamiseks tagatisnõuete arvutamisse; ning

keskne vastaspool, kes võtab vastu RTSi artikli 28 lõike 1 punkti c, peab avalikustama oma 10-aastase tagatise alampiiri arvutamise meetodi.

23. Avalikustatud teave peaks olema piisavalt üksikasjalik, et võimaldada tagatise arvutamise kordamist ja järsu korrigeerimise ennetamist.